

EGY PILLANATRA KŐFARAGÓVÁ AVANZSÁLT ÉPÍTÉS

Szöveg, fotó: **Füzes** András



Az építést mentén folyamatosan keresem azokat a gyökereket, amelyek szükségesek az alkotás folyamatához. A tervezés során is maradéktalanul hasznosul ez a kutatás, ám az eredménye viszonylag lassan ölt testet, ezért ha van más művészeti ág, amiben megélhettem ezt az izgalmat, örömmel választom. Kiváltsképp érdekes, ha ezek az egyéb lehetőségek épületekhez társulnak, mert az építészeti környezet kontextusában ezek új, sajátos értelmet nyernek, mintegy az épület történetét fejthetik tovább. Tokajban volt alkalmam kültéren secco technikával falképet festenem, vagy táblaképekből kiállítást rendezni a belső térben, de készíthettem már homlokzati vakolatdíszet is. Jelen munkánál az egyik legrégebbi feltárt és megmaradt történeti rétegekkel rendelkező templom Mátyás-kori terébe kellett a járólapok közé faragott lapokat készítenem. A Hetedhét Kft.-vel dolgoztam együtt, mikor megmutattam nekik egy homlokzati dísz faragásomat, amihez a szerzőt **Fábián Rigó Tamástól** kaptam kölcsön. Éppen kőfaragót kerestek a Belvárosi Nagyboldogasszony Plébánia-templom régészeti feltárt és felújított új. Mátyás-oratóriuma padlójának díszítéséhez. Örömmel vállaltam, bár korábban nem készítettem hasonlót se-

Tóth Péter beprotezsált a plébánoshoz, így megbíztak nyolc kő faragásával. A templomban dolgozó **Módy Péter** kőrestaurátortól kaptam hasznos tanácsokat a kőfaragáshoz, végül eljutottam **Oláh Mihály** szerszámkovácsához, aki készítette nekem a feladathoz és a tenyeremhez illő kalapácsot és vésőt. Hamar rá kellett jönnöm, hogy ezekhez a szerszámokhoz komoly tapasztalat kell, így maradtam az elektromos csiszolónál, aminek használata – a jellegéből adódóan – igen sok porral járt.

20 x 20 cm-es süttöi mészkőlapok felületébe kellett belefargnom Mátyás és Beatrix reprezentációjukban használt emblémáit (impresáit), melyek majolika-eljárással készült padlócsempéken kerültek elő. Feltételezhető, hogy ezek az emblémák egyéb épületdíszként is feltűnhettek valaha. Péterrel mindkettejüktől kiválasztottunk négy-négy emblémát, melyeket azzal különböztet-



▲ Fotó: Jurassza Zsófia



tem meg faragásban, hogy a Mátyáséi (gyémántgyűrű, kerek kút, homokóra, sárkány) szegélyén körbefuttatott szalagot golyók díszítik, míg Beatrixéit (nyitott könyv, gyémánthegey, köles, lángoló üst) pálcák. A jól kivehető, kontrasztos eredményt már csak a munka végeztével készített képek őrzik. Ugyanis a beépítéskor – azon túl, hogy az egyik lap eltört – sajnálatos módon olyan bevonat került a felületre, aminek következtében a faragott és polírozott felületek elvesztették kontrasztjukat. Azon nyomban gőzborotvával próbáltuk restaurálni a felületet számos alkalommal, ám a kőből már nem lehetett maradéktalanul eltávolítani az anyagot. Abban bízhatunk, hogy a számos ténfergő láb megteszi hatását, míg gazdáik a falakon, a több réteg vakolat alól előkerült, különféle korokból és kultúrákból származó rajzokat, díszítéseket és titokzatos írásjeleket csodálják.



RECONSTRUCTION OF THE MATTHIAS ORATORIUM INNER CITY PARISH CHURCH

Until the 18th century, the Inner City Church was the only parish church in Pest. The church was used as a site for royal elections. In addition to a large number of medieval artefacts, it houses several significant relics in its Renaissance-era tabernacles, such as that of Bishop Gerard and two saints from the House of Árpád, Saint Elizabeth of Hungary and Saint Ladislaus. For decades now, reconstruction works have consistently yielded remarkable treasures. The sacristy, the main entrance with the adjoining hall and the Matthias prayer room have recently been renovated. The restoration of the prayer room was a group effort by architects Péter Tóth and András Füzes, conservator-restorer Éva Dördák, stone restorer Péter Módy and metalwork artist Károly Félegyházi.